

Aan de gemeenteraad

Op 29 januari 2025 stelden S.J.C. Becker (VVD) en J. Vicario (VVD) ons schriftelijke vragen over Bestrijding van antisemitisme en behoud van Holocausteducatie in het Rotterdamse onderwijs.

Inleidend wordt gesteld:

De Rotterdamse VVD maakt zich ernstige zorgen over de veiligheid van Joodse studenten en medewerkers in het Nederlandse hoger onderwijs, en in het bijzonder de onderwijsinstellingen in Rotterdam. Recent onderzoek¹ laat zien dat een groot deel van de Joodse en Israëlsche studenten en medewerkers zich onveilig voelt op de campus. Onacceptabel.

De Rotterdamse VVD is van mening dat alle studenten, ongeacht afkomst of religie, zich vrij en veilig moeten voelen in de stad. Onderwijsinstellingen hebben de verantwoordelijkheid om antisemitische krachten te bestrijden en een veilige studie- en werkomgeving te garanderen.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Bent u bekend met het rapport "Onveilige Ruimtes: De Opgang van Antisemitisme in de Nederlandse Academische Wereld" en de bevindingen hierin met betrekking tot de veiligheid van Joodse en Israëlsche studenten en medewerkers aan Nederlandse universiteiten?

Antwoord:

Het college heeft, naar aanleiding van deze raadsvragen, kennisgenomen van de inhoud van dit rapport.

¹ <https://cdn.prod.elseone.nl/uploads/2024/10/REPORTKLUVELDSAPIR.pdf>

Vraag 2:

Wat is uw reactie op de constatering dat 63,4% van de ondervraagde Joodse en Israëlische studenten en medewerkers een zekere mate van gevaar ervaart op hun universiteit en dat 51,8% dit als matig tot ernstig ervaart?

Antwoord:

Dit zijn somber stemmende cijfers.

Het college deelt de mening van de stellers dat alle studenten, ongeacht afkomst of religie, zich vrij en veilig moeten voelen in hun stad.

Vraag 3:

Op welke manier kan er op dit moment melding worden gedaan van antisemitisme binnen onderwijsinstellingen en op de werkvloer?

Antwoord:

In dit kader is vanuit de afdeling onderwijs navraag gedaan bij EUR, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool InHolland als grootste aanbieders van hoger onderwijs in de stad.

Voor allen geldt dat er een decentraal netwerk bestaat waarbij studenten binnen hun opleiding/faculteit terecht kunnen bij een leidinggevende en/of vertrouwenspersoon. Ook centraal kan er melding gemaakt worden, bij de hogescholen via het bureau klachten & geschillen en bij de EUR bij het meldpunt Safe@EUR.

De instellingen merken dat van deze voorzieningen in het kader van de oorlogssituatie Israël-Gaza, zeker gebruikt wordt gemaakt. Zowel vanuit het Joodse als het Palestijnse perspectief.

In het verlengde van een goede omgang met officiële meldingen, spelen open communicatie en het monitoren van het welzijn van verschillende groepen studenten een belangrijke rol. De EUR noemt als voorbeeld het contact met de Jewish Student Association, de Joodse studieverenging binnen haar gelederen.

De instellingen benadrukken daarnaast het belang van brede communicatie en dialoog. Als grootstedelijke universiteit resp. hogescholen kennen zij een hyperdiverse populatie. Conflicten in de wereld en Nederland hebben daardoor onherroepelijk een weerslag binnen de studentenpopulatie en onder medewerkers. EUR, InHolland en HR bieden ruimte voor respectvolle uitwisseling van vragen en standpunten (tot en met het CvB toe), maar treden op wanneer dit overgaat in bedreiging of antisemitische/islamofobe uitingen.

Indien een melding of situatie daar aanleiding toe geeft, wordt direct geschakeld met veiligheidsdiensten. Bij grootschalige demonstraties staat men in direct contact met de Rotterdamse driehoek.

Vraag 4:

Bent u van mening dat er voldoende meldingsplekken en handhavingsmaatregelen zijn tegen antisemitisme? Zo niet, welke verbeteringen ziet u als noodzakelijk?

Antwoord:

Het college heeft vertrouwen in onze universiteit en hogescholen, en de constructieve maatregelen die zij hebben genomen.

Zij staan dagelijks direct in contact met hun Joodse studenten en medewerkers en monitoren de veiligheid en studentenwelzijn op de campus.

Nieuwe maatregelen, of opschaling van huidige zullen dan ook altijd plaatsvinden in overleg en afgestemd op de instelling en situatie. De contacten met het onderwijs op dit thema – vanuit directie Veilig en afdeling Onderwijs – zijn goed.

Vraag 5:

Bent u bereid om in gesprek te gaan met de Erasmus Universiteit, (hoge)scholen en Joodse studentengroepen om gezamenlijk antisemitisme te bestrijden?

Antwoord:

In 2023 en 2024 hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen de Jewish Student Association en burgemeester Schouten, voormalig burgemeester Aboutaleb en wethouder Achbar. Het college staat ook nu open voor een gesprek met Joodse studentengroepen (en evt. medewerkers) als die behoefte onder hen leeft. De doelstelling om 'gezamenlijk het antisemitisme te bestrijden' is daarbij wel erg algemeen geformuleerd. Het college staat open om uit eerste hand hun ervaringen en zorgen te vernemen en relevante punten voor de gemeentelijke inzet mee te nemen, ook bij andere studentengroepen.

Vraag 6:

Is het college bereid om een alomvattend antisemitismebeleid te ontwikkelen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord:

Het college zet in op gerichte actie en (na)zorg als prioriteiten bij incidenten rond antisemitisme. We vertrouwen daarbij op een sterk samenlevings- én veiligheidsbeleid als onderliggende kaders. Kennis van (de dreiging) van antisemitisme is aanwezig bij de directie Veilig, Samenleven (MO) en het lokale antidiscriminatiebureau RADAR waar de gemeente nauw mee samenwerkt. Wij zien dit als een goede basis om met signalen- en meldingen van antisemitisme in Rotterdam om te gaan.

De aanbeveling tot zo'n beleid in het artikel is overigens gericht aan universiteiten en hogescholen en niet aan gemeenten. Navraag leert dat ook zij wat beleid betreft hechten aan een sterke basis van een diversiteitsbeleid, aangevuld met gerichte inzet op melding- en handavingsmaatregelen voor alle groepen die zich onveilig voelen binnen de universiteit/hogeschool.

Vraag 7:

In hoeverre heeft het college inzicht in hoe en in hoeverre de Holocaust op Rotterdamse scholen wordt behandeld?

Antwoord:

De tweede wereldoorlog, Jodenvervolging en holocaust zijn, voor zover het college overziet, vast onderdeel van het geschiedenis- en burgerschapsonderwijs in Rotterdam op alle onderwijsniveaus.

Vraag 8:

Is het college bereid om in samenwerking met scholen, universiteiten en organisaties zoals het NIOD en het CIDI in te zetten op betere educatie over de Holocaust en antisemitisme, zodat bewustwording en historisch besef onder jongeren wordt vergroot?

Antwoord:

Het ontwikkelen- en inzetten van het materiaal is de verantwoordelijkheid van de Rotterdamse onderwijsinstellingen. Zij kunnen hierbij gebruik maken van het lesmateriaal dat landelijk wordt aangeboden 'Leer over de Holocaust'. Ook kunnen zij gebruik maken van het Rotterdams programma Samenleven in superdivers Rotterdam waarbij met gebruikmaking van de Rotterdamse migratie geschiedenis en specifiek de Rotterdamse canon, educatie wordt gegeven over Artikel 1 van de grondwet.

De rol van de gemeente is hierin ondersteunend en stimulerend. Een belangrijk signaal dat wij hierin willen geven is dat burgemeester Schouten het jaarlijks bezoeken van doorgangskamp Westerbork met leerlingen van Rotterdamse po/vo scholen (dat op initiatief van voormalig burgemeester Aboutaleb, sinds 2012 plaatsvindt), zal voortzetten.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten

Bijlage(n):

1. Rapport "Onveilige Ruimtes: De Opgang van Antisemitisme in de Nederlandse Academische Wereld" (Kluwer, Sapir, 2024)